

رابطه‌ی پیکره‌بندی فضایی محیط و پهنه‌های فعالیت‌ی ناامن (مطالعه موردی: محله وردآورد تهران)

سمانه تکلو^۱

چکیده

هدف از این پژوهش تبیین رابطه بین پیکره‌بندی فضایی محیط و پهنه‌های فعالیت‌ی ناامن است. روش پژوهش توصیفی-تحلیلی است که به صورت ترکیب مدل‌ها انجام شده است. معیارهای تعیین شده بر اساس مطالعات نظری با استفاده از تکنیک فرآیند تحلیل سلسله‌مراتبی، اولویت‌بندی شد و با وزن دهی به پهنه‌های فعالیت‌ی پراکنده در محدوده‌ی مطالعاتی که با استفاده از روش «چیدمان فضا» تفکیک شده‌اند، ارجح‌ترین مکان‌های ناامن، در تناسب با هدف شناسایی گردید. از این رو، پیکره‌بندی فضایی برای سنجش ویژگی‌های محیط از منظر امنیت، توسط پارامترهای آن مورد سنجش قرار گرفته است. طبق نتایج حاصل از تلفیق دیدگاه کارشناسان، معیار «آسایش بصری و محیطی» با وزن ۰٫۵۲۰، در بین عوامل محیطی مذکور، از اهمیت بیشتری نسبت به دیگر معیارها برخوردار است و نتایج حاصل از ارزیابی پهنه‌ها نشان می‌دهد که پهنه دوم با میزان وزن ۰٫۴۶۳ بر اساس شاخص‌های ارزیابی، امن‌ترین پهنه بر مبنای هدف پژوهش است. با مکان‌گزینی مهم‌ترین کانون‌های جرم خیز در محله وردآورد مشخص گردید، ارتباط معناداری بین تحلیل پیکره‌بندی فضایی محیط و عامل‌های آن، با میزان امنیت و نظارت در فضاهای شهری وجود دارد. به گونه‌ای که جداافتادگی فضایی و عدم هم‌پیوندی مناسب درون بافت محلی سبب ترغیب عوامل محیطی مؤثر بر پیدایش ناامنی در فضاهای شهری می‌گردد که تضعیف امنیت محیطی را به عنوان مهم‌ترین عامل کیفیت مطلوب برای حضور در فضای شهری به دنبال دارد.

واژگان کلیدی

امنیت، عوامل محیطی، پیکره‌بندی فضا، تحلیل سلسله‌مراتبی